

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Товариство з обмеженою відповідальністю "ЕКСПАНДІА"
вул. Велика Васильківська, будинок 139
03150 м. Київ, Україна

Генеральний директор С. Ю. Сергієнко
ТОВ "ЕКСПАНДІА"

**АНТИКОРУПЦІЙНА ТА АНТИХАБАРНИЦЬКА ПОЛІТИКА
П-ГО.00-005**

Редакція від 28 грудня 2021 року

ДЕКЛАРАЦІЯ

Цією Антикорупційною та антихабарницькою політикою, ТОВ «ЕКСПАНДІА» (Компанія), Товариство з обмеженою відповідальністю, створене у відповідності з законодавством України, код ЄДРПОУ: 35415496, адреса офісу: 03150, місто Київ, вул. Велика Васильківська, будинок 139, декларує що її співробітники, керівники, директори та засновники (учасники) у своїх внутрішніх операціях та у відносинах з бізнес-партнерами, включаючи представників державної та місцевої влади, дотримується принципу нульової терпимості до корупції, хабарництва та вживає всіх необхідних заходів для запобігання, виявлення та боротьби з корупцією, хабарництвом та пов'язаними діями (практиками).

Чесне ведення бізнесу є правовим та моральним імперативом. Також такий підхід з точки зору бізнесу є вигіднішим, тому що хабар ніколи не буде комерційно вигідним Компанії. Навіть не враховуючи адміністративну та кримінальну відповідальність, плата хабара є непотрібною витратою для бізнесу.

Хабар може піддати Компанію під адміністративну, кримінальну відповідальність або/та розслідування регулятора, яке можуть призвести до судового переслідування, штрафів та додаткових витрат нашого бізнесу. Також хабар може піддати Компанію під юридичні дії від наших конкурентів або третіх осіб. Особи, пов'язані з хабарем або корупційними діями, можуть нести персональну кримінальну відповідальність.

Компанія не терпить будь-який рівень хабарів або корупції та:

- Запобігає хабарництву та корупції; та
- Переконається в тому що всі відомі випадки хабарництва та корупції розслідуються та вживаються заходи в відповідності із цієї Політикою.

Топ-менеджмент розділяю ці переконання. Будь-яка особа, яка розкриває та повідомляє про хабар або корупцію колеги, бізнес-партнера або третьої сторони, має повну підтримку Топ-менеджменту Компанії та буде захищена від переслідувань у будь-якій формі.

Коли приймаєте бізнес-рішення, ви маєте бути переконані що воно у відповідності із цією Політикою, правовими нормами та, якщо це рішення стане публічним, вас це не засмутить.

Вас не спіткають несприятливі або негативні наслідки за додержання цієї Політики. На противагу, невиконання цієї Політики призведе до дисциплінарних дій аж до та включно із звільненням, а також може призвести до цивільного процесу та/або кримінального переслідування, санкцій проти вас особисто, включаючи можливість заборони продовжувати професійну діяльність, штрафи та ув'язнення.

З будь-яких питань, будь ласка звертайтеся до керівника юридичного відділу, який відповідає за дотримання цієї Політики або до Комплаєнс-підтримки по електронній пошті: mykhailo.shchitka@cbre-expandia.com

1. ЗМІСТ

Розділ	Заголовок	Сторінка
1.	ВИЗНАЧЕННЯ	4
2.	СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ	5
3.	НАШІ АХАК ПРОЦЕДУРИ	5
4.	ЗАБОРОНЕНА ПОВЕДІНКА	6
5.	ВІДНОСИНИ З ПУБЛІЧНИМИ ДІЯЧАМИ	8
6.	КОМПЕНСАЦІЇ СПРОЩЕННЯ/ПРИШВИДШЕННЯ	9
7.	ПОДАРУНКИ ТА ГОСТИННІСТЬ	9
8.	ПОЖЕРТВИ НА БЛАГОЧИННІСТЬ, РЕЛІГІЙНІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПОЛІТИЧНІ ПАРТІЇ	10
9.	НАЙМ РОДИЧІВ	10
10.	ВИКОРИСТАННЯ ОСІБ, ЩО ДІЮТЬ ВІД ІМЕНІ КОМПАНІЇ ТА СПІЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ	10
11.	ПОСТАЧАЛЬНИКИ	14
12.	ДЬЮ ДІЛІДЖЕНС ЗАХОДИ МОНИТОРИНГУ ДЛЯ ОСІБ, ЩО ДІЮТЬ ВІД ІМЕНІ КОМПАНІЇ ТА СПІЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ	14
14.	ТРЕНІНГИ ТА ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ПОЛІТИКОЮ	17
15.	ПОВІДОМЛЕННЯ ТА ПОЧАТОК РОЗСЛІДУВАННЯ	17
16.	ДОДАТОК 1: КОНТРАКТНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ТА ГАРАНТІЇ	17

1. ВИЗНАЧЕННЯ

В цій Політиці:

"**Активний хабар**" означає пропозицію, обіцянку, схвалення або виплату хабара (напряму чи не напряму) або співучасть, допомога або підтримка подібних дій;

"**АХАК**" означає Антихабарницька та антикорупційна;

"**Безпосередній член родини**" означає дружину/чоловіка або партнера, або батька/мати, прийомного батька, дитину, прийомну дитину, або їх дружин/чоловіків або партнерів;

"**Відповідальний керівник**" означає керівника підрозділу відповідального за підготовку, заключення, виконання контракту та за його відповідність внутрішнім політикам;

"**Державні посадові особи**" означає тих хто займає законодавчі, адміністративні або судові посади, державних службовців, військових або подібних офіційних осіб або будь-яких осіб, що виконують громадські функції на користь будь-якої країни, території, муніципалітету або для будь-якого державного агенства або державного підприємства, будь-яка особа, яка виконує будь-які функції на користь будь-якої повністю чи частково державної або муніципальної організації або громадської міжнародної організації;

"**Кандидат-родич**" означає кандидата на роботу, який представлений клієнтом, потенційним клієнтом або державним посадовцем, включаючи співробітників організації під державним контролем, про якого відомо що він має родинні або близькі особисті стосунки з клієнтом, потенційним клієнтом або державним посадовцем;

"**Комерційний хабар**" означає надання будь-якої фінансової або іншої вигоди, яка має на меті спонукати або винагородити неналежні дії отримувача або іншої особи в приватному секторі економіки;

"**Найближчий помічник**" означає особу, про яку відомо що вона/він має спільне бенефіціарне володіння юридичною особою або за юридичною угодою або будь-які інші близькі бізнес-відносини з державною посадовою особою або будь-якою особою, яка самостійно володіє юридичною особою або є вигодонабувачем за юридичною угодою, про яку відомо, що вона працює на користь такого посадовця;

"**Особа, що діє від імені компанії**" означає будь-кого, хто діє на користь Компанії (з укладеним контрактом або без) для допомоги в набутті або утриманні комерційних переваг. Це термін не включає співробітників Компанії;

"**Партнер спільного підприємства**" означає третю сторону, залучену до спільного підприємства разом з ТОВ «Атлантик-Пасіфік Венчурз»;

"**Пасивний хабар**" означає вимагання, спонукання до, погодження отримати або отримання хабаря напряму або не напряму;

"**Пов'язаний**" означає найближчого помічника або безпосереднього члена сім'ї;

"**Спільне підприємство**" означає комерційний проект Компанії спільно з третьою стороною. Ця структура може мати контрактну природу або мати на меті створення специфічної юридичної особи;

"**Топ-менеджмент**" виконавчі керівники Компанії

"Хабар державній посадовій особі" означає надання будь-якої фінансової або іншої вигоди для впливу на державну посадову особу (неналежним чином або інакше) при виконанні нею/ним своїх офіційних обов'язків для отримання або зберігання специфічної комерційної вигоди або загального нагляду державним службовцем.

2. ОГЛЯД

Цей документ регламентує політику Компанії із запобігання хабарництва та корупції, згідно чинного АКАХ законодавства та стандартів.

Цілі Політики:

- основні принципи ведення цілісного бізнесу та у відповідності до найвищих стандартів етики;
- надати рекомендації по типам поведінки, які можуть призвести до порушень законодавства АКАХ;
- переконатися що фінансові та інші ресурси Компанії використовуються виключно за призначенням; та
- сприяти поширенню культури відвертості та відкритості серед працівників.

Ця Політика розповсюджується на директорів Компанії, керівників та працівників (включаючи тимчасових працівників). Ця Політика застосовується усюди, де Компанія провадить свою діяльність.

Компанія очікує від своїх бізнес-партнерів як і від третіх осіб, що діють від їх імені, виконання цієї Політики, а також чинного місцевого законодавства АКАХ (дивись Розділ 11 цієї Політики).

Хабар – це кримінальний злочин в більшості країн. Також, деякі країни, як-то Україна, США та Сполучене Королівство, прийняли законодавство АКАХ, яке застосовується до дій осіб та компаній навіть за межами території країни. Порушення цього законодавства може призвести до дуже серйозних штрафів для компаній та осіб. Для консультацій з місцевого АКАХ законодавства, будь ласка, звертайтеся до керівника юридичного департаменту.

3. НАШІ АКАХ ПРОЦЕДУРИ

Компанія розробила та підтримує процедури для зменшення ризиків хабарництва та корупції.

Ці процедури розроблені виходячи з періодичної оцінки ризиків хабарництва та корупції, які загрожують Компанії.

Високо-ризикові ситуації можуть вимагати додаткових процедур, таких як поглиблений дью дїлідженс (аналіз, з позиції належної обачності), який може включати прямі запити, непрямі розслідування або загальний пошук інформації про потенційних бізнес-партнерів, таких як агенти, консультанти, спільні підприємства, особи що діють від імені Компанії, підрядники, постачальники та інші треті сторони. Якщо Компанія вважає, що ризик хабарів та корупції високий або не може бути ефективно зменшений, вона не буде брати участь у відповідних транзакціях або домовленостях. Транзакція визнається такою, що несе високий ризик якщо вона відповідає попереджувальному маяку (дивись Додаток до політик: Попереджувальні маяки). В таких випадках, будь ласка консьультуйтеся з юридичним відділом.

Незалежно від величини потенційних ризиків хабарництва та корупції, Компанія дотримується загальних процедур для зменшення таких ризиків, які включають таке:

- залучення топ-менеджменту Компанії до ключових рішень та їх загальна відповідальність за АКАХ процедури Компанії;

- інформування працівників Компанії про цю Політику;
- тренінги керівників Компанії та працівників;
- прозорість та повна відкритість працівників Компанії юридичному відділу в контексті будь-якої інформації, пов'язаної з хабарями та корупцією;
- дью ділідженс інсуючих та потенційних осіб, що діють від імені Компанії та пов'язаних осіб (дивись Розділ 10 цієї Політики);
- фінансові та комерційні контролю, такі як адекватна бухгалтерія, аудит та підтвердження витрат;
- прийняття рішень, таких як процедура делегування повноважень, розділення функцій та уникнення конфлікту інтересів;
- механізми повідомлення про підозри хабарництва та корупції;
- дотримання, включаючи дисциплінарні процеси та санкції за порушення Політики АКАХ Компанії та процедур; та
- постійний моніторинг, перегляд та оцінка Політики та процедур АКАХ.

4. ЗАБОРОНЕНА ПОВЕДІНКА

Яка поведінка заборонена?

Ця Політика забороняє активні та пасивні хабарі. Також заборона стосується хабарів Державній посадовій особі та комерційних хабарів.

Активний хабар

Для працівників завжди неприпустимо:

- пропозиція, обіцянка, дозвіл або сплата
- хабарів, включно з «платежами для сприяння», іншими невідповідними платежами або надання переваг
- комусь або на користь когось або у напрямку будь-якої особи, включно з (але не обмежуючись) працівниками, агентами, консультантами або керівниками клієнтів, постачальниками, спільними підприємствами або іншими бізнес-партнерами, трудовими союзами або державними посадовими особами (будь-якої юрисдикції).

Також неприпустимим є сприяння, посередництво, допомога або співучасть в подібних діях.

Порушення данної Політики виникне, якщо працівник Компанії пропонує, намагається заплатити або платить хабар іншій особі, навіть, якщо натомість він не отримує жодної користі.

Пасивний хабар

Працівникам Компанії заборонено:

- вимагати, просити, погоджуватися отримувати або отримувати;
- хабар від будь-якої особи.

Ця заборона застосовується як у випадку отримання хабара працівником на власну користь, так і на користь іншої особи.

Порушення цієї Політики виникне в разі вимагання або прохання заплатити хабар; фактична сплата хабаря не є необхідною.

Що таке хабар?

(а) Будь-яка користь або дарунок

Будь-що цінне, включаючи включаючи фінансові або інші вигоди, може бути хабарем. Приклади хабарів:

- Фінансові платежі або обіцянки заплатити Financial payments or promises of payments, чи то готівкою, чи у готівковому еквіваленті (наприклад, подарункові сертифікати);
- Подарунки, розваги та гостинність (наприклад, подорож, харчування або проживання);
- Послуги;
- Позики та цінні папери;
- Власність або будь-яка участь у будь-якому володінні;
- Захист від штрафів та звільнення від будь-яких зобов'язань;
- Будь-що надане для неадекватної компенсації;
- Надання інтернатури, робочого досвіду, пропозиції тимчасової або постійної роботи (дивись Розділ 9 цієї Політики); та
- Політичні або благодійні внески (дивись Розділ 8 цієї Політики).

(б) Намір викликати неналежну поведінку або вплинути на державну посадову особу

Надання вигоди є хабарем, не важливо наскільки цінним він є, якщо присутній намір:

- спонукати або винагородити неналежну поведінку отримувачем або іншої особою (комерційний хабар); або
- вплинути на державну посадову особу (діяти неналежним або будь-яким іншим чином) в виконанні ним/нею своїх службових обов'язків для отримання або збереження комерційної переваги (хабар державній посадовій особі).

В будь-якому випадку, намір спричинити або вплинути може відноситися до дій або бездіяльності отримувачем вигоди. Тим не менш, ця Політика не забороняє вигоди, які надаються чи отримуються прозоро, відповідно до АКАХ законодавства та які не є та не можуть бути інтерпретовані, як намір вплинути на отримувача, як це описано вище.

Заява про те, що хабар є звичним у місцевій торгівлі, професії чи діяльності, не є виправданням.

Коли вигода стає хабарем?

Отримання вигоди скоріш за все є хабарем коли:

- це незаконно відповідно до АКАХ законодавства;
- це створює зобов'язання чи відчуття зобов'язання для будь-якої сторони;
- це спрямоване вплинути на особу для дії чи утримання від дії, для того щоб отримати специфічну вигоду або заступництво від особи, що надала таку вигоду або організації такої особи;
- це зроблено у відношенні державної посадової особи, щоб вплинути на неї або службовця у виконанні ним/нею своїх службових зобов'язань, прискорити виконання службових зобов'язань або отримати заступництво від державної посадової особи;
- це не може бути запропоноване чи отримане прозоро;
- це надмірно з точки зору вартості, частоти або способу, в який було надано;
- в разі публічності це збентежить задіяну особу, компанію чи пов'язану з компанією особу.

Що ще заборонено?

Неприйнятно для Вас наступне:

- участь у фінансових неправомірних діях, включаючи кримінальні дії, такі як крадіжка готівки та фальшивий облік, торгівля інсайдерською інформацією, відмивання грошей або незаконне привласнення грошей;
- використання або приватна пропозиція іншим використовувати ресурси Компанії, включаючи активи, фонди або інтелектуальну власність без попереднього погодження з керівником юридичного департаменту;
- спроба вплинути на окремого працівника комерційної організації, державної (чи частково-державної) організації або на місцеву чи закордонну державну посадову особу, в намаганні зробити щось незаконне;
- пропозиція, дача або погодження хабаря, прямо чи опосередковано, за участі будь-якого агента або особи що діє від імені Компанії:
 - місцевій чи закордонній державній посадовій особі або пов'язаній із нею; або
 - будь-якому менеджеру, керівнику чи працівнику комерційної або іншої організації;
- пропозиція або надання будь-якої неавторизованої вигоди (володіння або інше) працівнику будь-якої компанії-конкурента, постачальника або клієнта, що може призвести до нечесної конкурентної переваги та порушення належних правил конкуренції, таких як будь-яка вигода, яка викликає перевагу Компанії над конкурентами;
- використання будь-яких зв'язків з державними органами або державними посадовими особами, які ви можете мати, для нечесного отримання конкурентної переваги у справах Компанії;
- не звітування про бідь-які ознаки підозрілих платежів або отримувачів відповідно до цієї Політики або про будь-які обставини, які є підставою підозрювати подібні дії;
- участь у бідь-яких діях, таких як шахрайське викривлення для отримання фінансової або іншої вигоди або для уникнення зобов'язань;
- участь у будь-яких незаконних діях, включаючи такі що призводять до нанесення травм або пошкодження власності задля отримання фінансової або іншої вигоди або для уникнення зобов'язань;
- змова в закупівлях або іншій контрактній діяльності;
- спроба приховати будь-що з переліченого вище.

5. ВЗАЄМОВІДНОСИНИ З ДЕРЖАВНИМИ ПОСАДОВИМИ ОСОБАМИ

Не дивлячись на те, що ця Політика застосовується як до державного, так і до приватного сектору, особлива увага потрібна у справах з державними посадовими особами та пов'язаними з ними.

Компанії забороняється надавати:

- будь-що цінне (дивись Розділ 4 цієї Політики) будь-якій державній посадовій особі
- з метою впливу на виконання такою особою своїх службових обов'язків (окрім випадків, коли це дозволено відповідним, чинним письмовим законодавством);

для того щоб отримати або зберегти комерційну перевагу Компанії. Державні посадові особи в цій Політиці визначені як будь-хто на законодавчій, адміністративній або судовій посаді; державні службовці, військові чи подібні чиновники будь-якого виду; особи, які виконують громадські обов'язки на користь країни, території, муніципалітету або будь-яке державне агенство або державне підприємство; або будь-яка особа яка виконує обов'язки на користь повністю чи частково державної чи муніципальної організації або громадської міжнародної організації.

Приклади державних посадових осіб включають, але не обмежуються наступними:

- Урядові та федеральні міністри;
- Працівники міжнародних громадських організацій, таких як ООН, ЮНІСЕФ, Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), Всесвітня торгова організація (ВТО) та Світовий Банк;
- Працівники державних департаментів;
- Працівники компаній, якими повністю, частково володіє або контролює держава;
- Лікарі, медсестри та вчителі, які працюють в державних установах; та
- Поліцейські та військові.

Всі працівники мають повідомляти при прийомі на роботу в Компанію про будь-які зв'язки з державними посадовими особами та щорічно під час своєї оцінки. Всі працівники мають повідомляти про будь-які зміни у їх зв'язках із державними посадовими особами, як тільки такі зміни виникають.

6. ПЛАТЕЖІ ДЛЯ СПРИЯННЯ

Ви не можете робити платежі для сприяння.

Платежі для сприяння – це платежі на користь державних посадових осіб з метою прискорення виконання службових обов'язків (наприклад митного оформлення). Платежі для сприяння заборонені як цією Політикою, так і багатьма міжнародними АКАХ законами.

Якщо ви отримали запит від державної посадової особи виконати платіж і у вас є підозра що це платіж для сприяння, ви маєте НЕ платити та терміново повідомити про це керівника юридичного департаменту, який надасть подальші вказівки.

Якщо ви відчуваєте примус до сплати платежу для сприяння та загрозу своїй безпеці та свободі, ви можете виконати платіж, але так само повідомити керівника юридичного департаменту так швидко, як це можливо, для з'ясування подальших дій.

7. ПОДАРУНКИ ТА ГОСТИННІСТЬ

Всі подарунки та гостинність (ПіГ), що даруються та отримуються, мають:

- відповідати чинному законодавству;
- бути дозволеними роботодавцем отримувача;
- відповідати події та мати скромну вартість, як окремо, так і в контексті інших подарунків та гостинності, наданих цьому ж отримувачу впродовж останнього року;
- бути доречними та відповідними до ділової практики;
- бути дозволеними вимогами цієї Політики;
- коштувати для осіб, окрім державних посадових осіб, не більше еквіваленту 100 доларів США у гривні одноразово та еквіваленту 200 доларів США у гривні впродовж року;
- бути письмово погоджені керівником юридичного департаменту ДО вручення державній посадовій особі. Вартість не може перевищувати еквівалент 80 доларів США у гривні одноразово та еквівалент 130 доларів США у гривні впродовж року; та

ПіГ не можуть вручатися або надаватися з метою впливу або винагороди будь-якої дії державної посадової особи або для впливу на когось задля неналежної поведінки.

Готівка або готівковий еквівалент (наприклад, подарункові карти, подарункові сертифікати, позики, акції та опціони на акції) ніколи не можуть надаватися або прийматися як подарунок.

При розгляді питання про те, чи є екземпляр ПіГ доречним, керівництво та працівники Компанії мають дотримуватися здорового глузду. Судження «всі інші так роблять» не є обґрунтованим. Зважте чи публічне розкриття інформації про ПіГ буде викривальним для Компанії або отримувача, якщо відповідь «так», то не варто цього робити. Керівництво та працівники заохочуються обговорювати доречність ПіГ із своїм керівником або старшим менеджером.

Керівництво та працівники не можуть платити за ПіГ особисто уникаючи вимог цієї Політики.

Отримання ПіГ: якщо вартість подарунку або розваги перевищує еквівалент 50 доларів США, він має бути задекларований керівнику юридичного департаменту.

Корпоративні подарунки, гостинність та інші пов'язані витрати, направлені на підвищення іміджу Компанії, кращого представлення наших послуг або встановлення міцних ділових зв'язків, є важливою та законною частиною ведення бізнесу. [Вони включають:

- білети на спортивні або культурні події;
- доречні витрати на їжу та напої; та
- доречні витрати на подорожі та проживання.]

Тим не менш, пропозиція ПіГ з наміром вплинути на отримувача або іншу особу діяти неналежним чином або вплинути на державну посадову особу (неналежним або іншим чином) у виконанні нею своїх службових обов'язків, суворо заборонено. Більше того, законодавство АКАХ в багатьох країнах обмежує можливість державних посадових осіб отримувати подібні ПіГ.

Таким чином, ПіГ мусять мати законну ділову мету, доречну вартість та періодичність надання, відповідно до прийнятої ділової практики та у відповідності до чинного законодавства.

Ніколи не приймайте подарунки чи гостинність, які на вашу думку, запропоновані з метою вплинути на вас неналежним чином або про які вам не хотілося щоб стало відомо публічно.

Порушення вимог цієї Політики може призвести до дисциплінарних дій аж до та включаючи звільнення.

8. ПОЖЕРТВИ НА БЛАГОДІЙНІСТЬ, РЕЛІГІЙНИМ ОРГАНІЗАЦІЯМ ТА ПОЛІТИЧНИМ ПАРТІЯМ

Пожертви на благодійність, політичним чи релігійним організаціям можуть інтерпретуватися як хабар, якщо:

- надають непряму вигоду (фінансову або іншу) особі, яка попросила або порадила її; або
- надають виборним посадовим особам або окремим членам політичних партій чи організацій; або
- створюють передумови для будь-якої державної посадової особи або контрагента, для дії або бездіяльності.

Пожертви на благодійність, релігійним організаціям та політичним партіям загалом не заборонені. В компанії діють необхідні та відповідні процедури для зниження ризиків хабарництва та корупції, пов'язаних з такими жертвами.

Вони включають:

- всі жертви, зроблені від імені Компанії, мають бути заздалегідь погодженими за записаними Керівником юридичного департаменту; та
- тренінги та підтримка працівників, які впроваджують відповідні політики та процедури та інформування про ці політики та процедури для впевненості у виконанні, а також звітування в разі виявлення проблем.

9. НАЙМ РОДИЧІВ

Стажування, тимчасове працевлаштування та пропозиції постійного працевлаштування можуть мати цінність для кандидатів або когось, пов'язаного з ними (наприклад, родичі). Це означає, що подібні пропозиції, неважливо тимчасові чи постійні, можуть класифікуватися як хабар в разі пропозиції з наміром: (а) спонукати когось виконати свої обов'язки неналежним чином; або (б) вплинути на виконання службових обов'язків державною посадовою особою; та з ціллю отримання комерційної переваги.

Наприклад, пропозиція стажування дитині клієнта з ціллю вплинути на клієнта для отримання договору з Компанією, буде порушенням законодавства АХАК та заборонене цією Політикою.

Для зниження ризиків подібних ситуацій, всі кандидати-родичі мають бути погоджені юридичним департаментом та жодна така пропозиція не може робитися без письмового погодження з юридичним відділом. Відділ кадрів має боротися з корупційними та хабарницькими ризиками, пов'язаними з наймом, виконуючи перевірку потенційних кандидатів та переконуючись в їхній кваліфікації. Відділ кадрів також має вести дос'є на кожного працівника та вказувати в ньому будь-які зв'язки працівника з державними посадовими особами.

10. ВИКОРИСТАННЯ ОСІБ, ЩО ДІЮТЬ ВІД ІМЕНІ КОМПАНІЇ ТА СПІЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Ризики, пов'язані з третіми особами

Особи, що діють від імені Компанії та спільні підприємства (не важливо на яких підставах, чи юридичних, чи фактичних) можуть наражати Компанію на ризик хабарів. Це трапляється з причини того, що АХАК законодавство покладає відповідальність на Компанію за дії таких осіб в разі допомоги у виграші тендерів, договорів чи збереженні своїх бізнес-позицій.

Компанія впровадила наступні процедури для зниження ризиків хабарництва, пов'язаних з Особами, що діють від імені Компанії та спільними підприємствами.

Вимагається проводити дью ділідженс та перевірку Осіб, що діють від імені Компанії та спільних підприємств. До вступу в комерційні відносини з особами, що діють від імені Компанії та спільними підприємствами важливо виконати достатній дью ділідженс, для того щоб переконатися що вони провадять свою діяльність у відповідності до зобов'язань Компанії вести бізнес етично, чесно та не порушуючи чине законодавство АХАК. Необхідність проведення такого дью ділідженса в разі бажання Компанії вступити у відносини з Особами, що діють від імені Компанії або спільними підприємствами, визначається топ-менеджментом.

АНТИКОРУПЦІЙНА ТА АНТИХАБАРНИЦЬКА ПОЛІТИКА. П-ГО.00-005. Редакція 2 від 28.12.21р.

Суть та глибина дью ділідженса та перевірки буде залежати від типу взаємовідносин що плануються з партнером або третьою стороною (наприклад, сторона є фізичною чи юридичною особою).

Звідси впливає важливість того, щоб будь-хто, хто діє від імені Компанії, пройшов ретельну перевірку, моніторинг для зменшення можливих ризиків.

Детальна інформація по процедурі дью ділідженса буде описана нижче.

Використання осіб, що діють від імені Компанії

Компанія може використовувати Осіб, що діють від імені Компанії для допомоги в збільшенні угод та збереження існуючих в деяких сферах бізнесу.

Наступні вимоги мають виконуватися при залученні Осіб, що діють від імені Компанії:

- комерційне обґрунтування залучення Осіб, що діють від імені Компанії має бути погоджено керівником юридичного департаменту та відповідним менеджером;
- дью ділідженс Осіб, що діють від імені Компанії має виконуватися у відповідності до стандартів, описаних у Розділі 12 цієї Політики;
- якщо присутній хоча б один із попереджувальних маяків, перелічених у «Попереджувальні маяки. Доповнення до політик», Особа, що діє від імені Компанії визнається високо ризиковою та до неї застосовується поглиблене вивчення та перевірка;
- має бути чітке та прозоре обґрунтування залучення та взаємовідносин із Особою, що діє від імені Компанії, яка діє між Компанією та клієнтом. Воно має бути задокументоване особою, відповідає за роботою з такими контрагентами;
- Особа, що діє від імені Компанії може використовуватися тільки у випадку надання конкретних послуг. Надання послуг які містять тільки або переважно «управління взаємовідносинами» з клієнтом та подібним або які базуються на контракті Особи, що діє від імені Компанії з клієнтом - заборонено;
- винагорода Особи, що діє від імені Компанії має співвідноситися з об'ємом фактично наданих послуг;
- будь-яка комісійна винагорода Особі, що діє від імені Компанії, має бути відповідним чином погоджена, сплачена та записана у відповідності з Договором з Особою, що діє від імені Компанії та іншими юридичними вимогами. Ви маєте переконатися що розмір комісійних обґрунтований та співвідноситься з об'ємом послуг, аданих Особою, що діє від імені Компанії;
- ви маєте не погоджуватися з використанням послуг конкретної Особи, що діє від імені Компанії, якщо на цьому наполягає потенційний клієнт, окрім випадків, коли юридичний департамент надає свою письмову згоду на залучення саме цієї особи;
- з усіма Особи, що діють від імені Компанії мають укладатися письмові договори, які погоджуються юридичним департаментом. Всі договори мають вимагати виконання АХАК стандартів від Осіб, що діють від імені Компанії;
- всі послуги надані Особою, що діє від імені Компанії мають бути задокументовані у відповідності з відповідними правилами звітності та документообігу; та
- особливу увагу потрібно звернути на договори пов'язані з іноземними урядами, державними або контрольованими державою компаніями, державними посадовими особами або особами, що пов'язані із згаданими.

АНТИКОРУПЦІЙНА ТА АНТИХАБАРНИЦЬКА ПОЛІТИКА. П-ГО.00-005. Редакція 2 від 28.12.21р.

Платежі Особам, що діють від імені Компанії

Працівники відповідають за те, що комісійні та інші платежі за договором з Особам, що діють від імені Компанії, чітко записуються, погоджуються та сплачуються, відповідно до укладених договорів та чинного законодавства.

Всі загадані платежі та транзакції мають виконуватися через банк, визначений Особою, що діє від імені Компанії та мають відповідати вимогам цієї, а також інших Політик та процедур сплати комісійних, гонорару та витрат, що діють..

Всі платежі на користь Осіб, що діють від імені Компанії, мають виконуватися шляхом банківського переказу в країну, в якій Особа, що діє від імені Компанії веде свій бізнес або виконує суттєву частину послуг від імені Компанії. Заборонено робити будь-які платежі Особі, що діє від імені Компанії готівкою.

Всі платежі Особам, що діють від імені Компанії, мають сплачуватися на підставі коректних рахунків, виписок, актам прийому-передачі та іншим документам, що належним чином підтверджують факт надання послуг. Будь-який платіж Особі, що діє від імені Компанії, комісійних, плати за обслуговування, або інші гонорари (або надання знижки дистриб'юторам), поза межами договору або який не відповідає Політикам, керівництвам по сплаті таких платежів та процедурам Компанії, має бути письмово погодженим з керівником юридичного департаменту та представником топ-менеджменту.

Зокрема, не можна погоджуватися на сплату платежу особі іншій, ніж та, з якою укладено договір. Не можна погоджуватися на вимогу сплатити на офшорний рахунок. Наприклад, якщо Особа, яка діє від імені Компанії, зареєстрована як компанія, не можна сплачувати платіж окремим працівникам чи керівникам цієї Особи.

Спільні підприємства

Компанії може нести відповідальність за дії спільного підприємства, якщо буде з'ясовано що такі дії вчинено від імені Компанії або спільного підприємства..

Процедура дью ділідженса має застосовуватися відносно пропонуванних партнерів спільного підприємства до формування такого спільного підприємства.

Вимога проведення дью ділідженса застосовується незалежно від того чи спільне підприємство є контрактним чи передбачає створення специфічної юридичної особи.

Партнери спільного підприємства мають обиратися на підставі прозорої бізнес-необхідності, враховуючи досвід таких партнерів. Наприклад:

- технічна експертиза, у випадку коли у Компанії немає працівників з відповідною кваліфікацією;
- досвід або фактична присутність на місцевому ринку;
- вимога відповідного уряду/клієнта про залучення місцевого партнера для можливості виходити з пропозиціями або створення необхідного юридичного об'єднання.

Всі спільні підприємства, в яких бере участь Компанія мають дотримуватися АКХАХ політик та процедур. Ці процедури можуть відповідати вимогам Компанії або партнера спільного підприємства, за умови що процедури партнера спільного підприємства:

- еквівалентні процедурам Компанії; або

- іншим чином відповідають чинному законодавству та стандартам АКАХ, що підтверджується керівником юридичного департаменту.

Якщо спільне підприємство, в якому бере участь Компанія, має юридичну форму, то відповідальність за дотримання спільним підприємством АКАХ законодавства та стандартів покладається на директорів (або еквівалентної посади) юридичної особи спільного підприємства, обраних Компанією.

Високоризикові спільні підприємства, такі що включають державних посадових осіб або пов'язаних з ними в якості партнерів, мають додатково контролюватися з використанням ризикоорієнтованого підходу (дивись Розділ 5 цієї Політики).

11. ПОСТАЧАЛЬНИКИ

Компанія може піддаватися ризику хабарів та корупції в результаті взаємовідносин з окремими особами чи компаніями, які постачають товари та послуги («Постачальники»).

Тому Компанія дотримується наступних принципів у взаємовідносинах з Постачальниками. Ці принципи та дью ділідженс мають застосовуватися до встановлення бізнес-відносин або підписання договорів з Постачальником:

- нульова толерантність до хабарів та корупції має бути доведена до відома Постачальників в процесі переговорів стосовно договору поставки;
- Компанія має дізнатися суть АХАК політик та процедур, що діють у Постачальника;
- запропонована домовленість на поставку має бути комерційно доцільною;
- Компанія має розібратися чи існують зв'язки між Постачальниками та державними органами або державними посадовими особами;
- розмір запропонованого гонорару Постачальників має бути економічно виправданим; та
- де можливо, договори на постачання мають включати стандартні абзаци АХАК, тексти наведено в Додатку 1.

12. ДЬЮ ДІЛІДЖЕНС ТА ЗАХОДИ МОНІТОРИНГУ ДЛЯ ОСІБ, ЩО ДІЮТЬ ВІД ІМЕНІ КОМПАНІЇ ТА СПІЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Коли ви маєте застосовувати дью ділідженс?

Дью ділідженс має виконуватися до:

- встановлення бізнес-відносин з Особою, що діє від імені компанії або спільним підприємством ("контрагенти");
- формальне/контрактне залучення Особи, що діє від імені компанії;
- вступ до спільного підприємства;

Дью ділідженс має застосовуватися виходячи з ризикоорієнтованого підходу та консультацій з юридичним департаментом.

Там де є необхідність дью ділідженса, він має бути виконаний до:

- підписання договорів з контрагентами;

АНТИКОРУПЦІЙНА ТА АНТИХАБАРНИЦЬКА ПОЛІТИКА. П-ГО.00-005. Редакція 2 від 28.12.21р.

- виконання будь-яких робіт контрагентами;
- залучення до будь-якої діяльності спільного підприємства (включаючи маркетингову активність або відповіді на запити пропозицій - RFP);

Які заходи дью ділідженса мають застосовуватися?

Тип необхідних заходів дью ділідженса залежить від суті взаємовідносин та контрагентів. Ця Політика не має на меті визначити вичерпні, детальні вимоги для кожного типу контрагентів, з якими Компанія має справу.

Ви маєте консультуватися з юридичним департаментом по типу дью ділідженса, необхідного для кожного контрагента. Виходячи з цього дозволяється гнучкий підхід до визначення необхідних заходів, ґрунтуючись на типі контрагента, обставинах взаємодії, взаємовідносинах та транзакціях.

Мінімально, стандартний дью ділідженс вимагає від Компанії отримати та зафіксувати наступне:

- комерційна доцільність запропонованих відносин;
- не фіктивність, правова структура, юридична адреса та форма власності контрагента;
- ідентифікація акціонерів контрагента (мінімально, всі особи та компанії, які володіють або контролюють, прямо або опосередковано, 10% контрагента або більше). Якщо акціонери контрагента точно холдингові компанії або якщо вони юридичні особи, зареєстровані в юрисдикціях з низькими податками, такими як Британські Віргінські Острови, Сейшели, Кайманові Острови та інші офшорні юрисдикції, має бути встановлено особи всіх бенефіціарних власників контрагента;
- ідентифікація Директорів та уповноважених осіб (якщо є) контрагента;
- будь-які зв'язки між контрагентом (включаючи його акціонерів, директорів та керівників) та державними органами або державними посадовими особами;
- розмір запропонованого гонорару, який має бути економічно обґрунтованим; та
- суть АХАК процедур, яких дотримується контрагент.

Високо ризикові ситуації

Якщо присутній попереджувальний маяк (дивись Додаток Попереджувальні маяки) або обставини вважаються високо ризиковими з якоїсь причини, вважається доцільним виконання додаткових заходів, таких як:

- розпитати відповідний персонал контрагента (у їх офісі, якщо можливо), для того щоб краще зрозуміти комплаєнс-середовище, в якому працює контрагент;
- залучення третьої сторони для проведення розширеного дью ділідженса контрагента, з метою встановлення його репутації, структури власності, історії та іншого; та
- виконання подальшого дью ділідженса репутації контрагента та його сприйняття іншими учасниками ринку.

Записи

Записи вжитих заходів дью ділідженса мають зберігатися впродовж 5 (п'яти) років після закінчення відносин з контрагентом.

Договірні обов'язки

Юридичний департамент відповідальний за наявність в договорах з контрагентами відповідних АХАК умов.

Договірні умови, які застосовуються в конкретній ситуації мають визначатися у відповідності із типом контрагента, пов'язаним з ним ризиком та типом транзакції.

Контрактні умови можуть включати:

- зобов'язання контрагента дотримуватися чинного АХАК законодавства та стандартів;
- зобов'язання контрагента дотримуватися цієї Політики;
- відображення того, що контрагент не вчиняє та не буде вчиняти незаконні дії;
- зобов'язання про розкриття інформації про виявлену незаконну поведінку;
- права Компанії відслідковувати діяльність та продивлятися записи;
- вимоги від Осіб, що діють від імені Компанії або відповідних працівників контрагента пройти АКАХ тренінг;
- права представника Компанії бути присутнім на всіх зборах, що відбуваються від імені спільного підприємства, особливо на тих, що потенційно несуть вищі ризики взаємних домовленостей з приводу закупівель або зустрічей з державними посадовими особами;
- інструменти юридичного впливу, доступні Компанії в разі порушення будь-яких зобов'язань та/або вимог, перелічених вище.

Як мінімум, АХАК абзаци стосовно Осіб, що діють від імені Компанії, прописані в Додатку 1, мають вставлятися в будь-які договори з такими Особами.

Якщо можливо, договори створення спільного підприємства мають також включати партнерські АКАХ абзаци, прописані в Додатку 1.

Моніторинг

Після встановлення відносин з партнером або Особою, що діє від імені Компанії, такі відносини мають активно моніторитися для того щоб переконатися в тому що партнер дотримується законодавства та договірних зобов'язань. Компанія буде уникати відносин з Особами, що діють від імені Компанії або партнерами, про яких відомо, що вони платять хабарі.

Необхідні заходи моніторингу будуть неминуче відрізнятися в залежності від суті взаємовідносин та контрагента. Ця Політика немає на меті встановлення незмінних стандартів моніторингу, які необхідно застосовувати для конкретних взаємовідносин або типу взаємовідносин. У випадку дью ділідженса має бути гнучкість у застосованих заходах моніторингу, з урахуванням ризиків, які несуть конкретні взаємовідносини або контрагент. Заходи, необхідні в кожному конкретному випадку, мають визначатися відповідним керівником або бізнес-менеджером у співпраці з юридичним департаментом.

Заходи моніторингу можуть включати:

- перевірку платежів виконаних субпідрядникам, Особам, що діють від імені Компанії та іншим третім особам;
- вимогу щорічної сертифікації контрагентів на дотримання законодавства АКАХ;
- присутність представника/-ів юридичного департаменту Компанії на зустрічах, визначених комплаенсом як «високоризикові» між:
 - Особою, що діє від імені Компанії або партнером; та
 - Працівником Компанії або третьою стороною.
- Регулярні або час від часу зустрічі з контрагентами та перегляд нещодавніх нових бізнес-домовленостей та пов'язаних з ними процесів продажів.

14. ТРЕНІНГ ТА ІНФОРМУВАННЯ ПРО ЦЮ ПОЛІТИКУ

Окремі працівники, ідентифіковані як високоризикові, мають пройти АКАХ тренінг. Ця вимога розповсюджується також на відповідних тимчасових працівників.

Якщо необхідно, тренінг має бути сконфігуровано під специфічні ризики, пов'язані з ролями працівників Компанії. Компанія також може вимагати проходження тренінгу від Осіб, що діють від імені Компанії та спільних підприємств.

В разі необхідності тренінг буде періодично оновлюватися.

Ця Політика може розкриватися нашим клієнтам, постачальникам, субпідрядникам або Особам, що діють від імені Компанії.

Також можуть бути обставини, за яких від нас вимагається розкриття цієї Політики, наприклад, у зв'язку з вимогами запиту на пропозицію - RFP.

15. ЗВІТУВАННЯ ТА РОЗСІДУВАННЯ ПОРУШЕНЬ

Якщо будь-якій особі стає відомо або вона підозрює порушення цієї Політики іншим працівником, або особою пов'язаною з Компанією, або третьою стороною, що провадить діяльність від імені Компанії, про це має бути негайно повідомлено юридичний департамент та/або комплаєнс підтримку (mykhailo.shchitka@cbre-expandia.com). Компанія виходить з того, що ви не можете класифікувати чи є конкретна дія порушенням цієї Політики, тому сприймає надану вами інформацію як свідчення, а не звинувачення.

Ваше звернення є конфіденційним, наскільки це можливо практично.

Якщо бажаєте, ви можете обговорити причину повідомлення із своїм безпосереднім керівником..

У випадку вашого повідомлення про незаконну поведінку, ви не стикнетесь з несприятливими наслідками від Компанії.

Ви ніколи не маєте знищувати будь-які матеріали, як можуть допомогти розслідуванню порушення цієї Політики або розкривати цю інформацію будь-кому хто може зашкодити розслідуванню.

Ви маєте виконувати всі запити Компанії та надавати всю відповідну інформацію, матеріали або документи, пов'язані з розслідуванням порушення цієї Політики.

Будь-яке звернення зроблене за правилами цієї Політики, буде оперативно та ретельно розслідовано.

ДОДАТОК 1 – ДОГОВІРНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ТА ГАРАНТІЇ

АКАХ абзаци для Осіб, що діють від імені Компанії

Будь-яка угода з Особою, що діє від імені Компанії має містити як мінімум наступні стандартні АКАХ зобов'язання (з урахуванням відповідних змін, якщо контрагент – фізична особа):

- (a) [Особа, що діє від імені Компанії] дотримується та буде дотримуватися чинного законодавства України, що застосовується до послуг, що надаються за цим договором.
- (b) [Особа, що діє від імені Компанії] не буде та ніхто з її керівників, працівників, акціонерів, представників чи агентів, прямо або опосередковано, чи у роботі з приватними компаніями, чи у роботі з державним сектором, пропонувати, надавати або погоджуватися надати чи отримати (чи самостійно, чи в угоді з іншими) будь-які платежі, подарунки або інші вигоди у відношенні до будь-яких обставин, що є предметом цього договору, які:
 - призведуть до порушення антихабарницького або корупційного законодавства, що застосовується до [Особа, що діє від імені Компанії] (або які будуть застосовуватися, якщо для цих цілей [Особа, що діє від імені Компанії] буде вважатися [групою компаній]);
 - мають намір, або чинять, вплив або винагороджують будь-яку особу за порушення службових обов'язків, очікування доброї волі, відсутність неупередженості або довіру чи те, що іншим чином буде неправильним для отримувача;
 - робляться державній посадовій особі або для неї, з наміром впливу на неї та отримання або утримання переваги у веденні бізнесу; або
 - які розумна людина розцінить як неетичні, нелегальні або невідповідні.
- (c) Без упередження до абзацу [абзац про розірвання], у випадку коли ТОВ «Експандія» обґрунтовано підозрює що відбулося порушення згадане в абзаці [b], ТОВ «Експандія» може розірвати цей договір негайно, письмово повідомивши [Особа, що діє від імені Компанії].

АКАХ абзаци для партнера по спільному підприємству

Де можливо, договір створення спільного підприємства має містити як мінімум наступні стандартні АКАХ зобов'язання (з урахуванням відповідних змін у випадку якщо відповідний контрагент фізична особа):

- (a) [Партнер спільного підприємства] дотримується та буде дотримуватися чинного законодавства України, що застосовується до послуг, що надаються за цим договором.
- (b) [Партнер спільного підприємства] не буде та ніхто з її керівників, працівників, акціонерів, представників чи агентів, прямо або опосередковано, чи у роботі з приватними компаніями, чи у роботі з державним сектором, пропонувати, надавати або погоджуватися надати чи отримати (чи самостійно, чи в угоді з іншими) будь-які платежі, подарунки або інші вигоди у відношенні до будь-яких обставин, що є предметом цього договору, які:
 - призведуть до порушення антихабарницького або корупційного законодавства, що застосовується до [Партнер спільного підприємства] (або які будуть застосовуватися, якщо для цих цілей [Партнер спільного підприємства] буде вважатися [групою компаній]);
 - мають намір, або чинять, вплив або винагороджують будь-яку особу за порушення службових обов'язків, недобросовісні дії, відсутність неупередженості або довіру чи те, що іншим чином буде неправильним для отримувача;

- робляться державній посадовій особі або для неї, з наміром впливу на неї та отримання або утримання переваги у веденні бізнесу; або
 - які розумна людина розцінить як неетичні, нелегальні або невідповідні.
- (c) Без упередження до абзацу [абзац про розірвання], у випадку коли ТОВ «Експандія» обґрунтовано підозрює що відбулося порушення згадане в абзаці [b], ТОВ «Експандія» може розірвати цей договір негайно, письмово повідомивши [Партнер спільного підприємства].

АКАХ абзаци для постачальників

Де можливо, договір постачання має включати наступні стандартні АКАХ зобов'язання:

- (a) Постачальник дотримується та буде дотримуватися чинного законодавства України, що застосовується до послуг, що надаються за цим договором, включаючи все відповідне антикорупційне та антихабарницьке законодавство.
- (b) У зв'язку із цим договором, Постачальник не пропонував прямо чи опосередковано, платіж, подарунок або вигоду, яка:
- порушить будь-яке відповідне антикорупційне або антихабарницьке законодавство;
 - зроблена з наміром вплинути або винагородити будь-яку особу за недобросовісні дії, відсутність неупередженості або довіру; або
 - іншим чином буде неправильним для отримувача.

